

اقدام پژوهی و درس پژوهی

معاونت تربیت بدنی و سلامت استان قزوین

اداره تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی

گروه های آموزشی استان قزوین

هرگونه تغییر در فرهنگ مدرسه و کلاس باید به معلم و «معلمی» متوجه و متمرکز باشد. کیفیت نظام آموزشی به کیفیت این دو بستگی دارد. پس اگر هدف بهبود تغییر و تحول فرهنگ معلمی است باید تدریس معلم را بهبود بخشیم. معلمی که خوب تحقیق کند خوب یاد می‌گیرد، معلم پژوهنده دانش‌آموز پژوهشگر تربیت می‌کند.

روش‌های آموزشی و نظریه‌های زمانی ارزشمند هستند که در کلاس یاری گر معلم باشند. اقدام پژوهی و درس پژوهی دو ایده‌ای هستند که می‌توانند در کلاس و مدرسه در فرایند بهبود و بهسازی آموزش و یادگیری به معلم کمک نمایند.

اقدام پژوهی

اقدام پژوهی به معنی پژوهش در عمل است. پژوهش در عمل نوعی از مطالعه و بررسی است که افراد برای تغییر وضعیت نامطلوب و رسیدن به وضعیت نسبتاً مطلوب و در نهایت به بهسازی کارها در محیط شغلی شان به کار می‌برند.

درس پژوهی

درس پژوهی فعالیت اشتراکی معلمان برای طراحی دروس به‌منظور فراهم کردن بهترین فرصت برای یادگیری دانش‌آموزان است.

فواید درس پژوهی

درس پژوهی به گسترش فرهنگ آموزش و یادگیری در مدرسه یاری می‌رساند و محیطی را فراهم می‌سازد تا معلمان از یکدیگر بیاموزند، دانش حرفه‌ای خود را ارتقا دهند در رفتار خود بازاندیشی کنند و در تحول مستمر آموزش مشارکت داشته باشند. معلمان فرصتی برای باهم حرف زدن و گفت‌گویی حرفه‌ای پیدا می‌کنند، ایده‌های درس پژوهی به معلمان، پژوهشگران و استادان یاری می‌رساند تا بر قابلیت‌های خود از طریق یادگیری از یکدیگر بیفزایند و در فرایند گروهی، کیفی و مشارکتی به تولید دانش حرفه‌ای کمک کنند.

اهداف درس پژوهش

هدف اولیه درس پژوهی، بهبود فرایندهای آموزشی و یادگیری در کلاس درس است.

ایجاد زمینه برای به اشتراک‌گذاری دانش و تجربه معلمان در مدرسه

(گسترش فرهنگ یادگیری در مدارس و فراهم کردن محیط یادگیری معلمان از یکدیگر)

تسهیل شرایط شکل‌گیری سازمان یادگیرنده با گسترش فرهنگ یادگیری در مدارس

اصلاح و بهسازی مستمر آموزش با تمرکز و توجه به فرآیند یادگیری دانش‌آموزان

ویژگی های درس پژوهی

۱- مبنای درس پژوهی یک الگوی بهسازی مستمر و بلندمدت است.

۲- درس پژوهی به‌طور مداوم بر یادگیری دانش‌آموزان متمرکز است.

۳- درس پژوهی نوعی همکاری گروهی و مشارکتی است.

۴- درس پژوهی بر بهبود مستقیم آموزش با توجه به شرایط تأکید دارد. درس پژوهی تلاش می‌کند معلمان را در فرآیند تدریس به تفکر (تأمل) برنامه‌ریزی (طراحی درس)، اجرا، مشاهده فعال، بازخورد، بازاندیشی، یادگیری گروهی، گفت‌وگو، تبادل‌نظر و تجربه ترغیب کند.

تمرکز درس پژوهی

تمرکز در پژوهی بر تدریس است نه معلمان ملاک کارکردن دانش‌آموز است نه کار دانش‌آموز
ملاک سنجش موفقیت درس پژوهی بر یادگیری معلمان است نه تولید یک درس

هدف نهایی درس پژوهی

بهبود عملکرد تدریس معلمان در تفهیم و تدریس مطالب درسی به بهترین وجه به دانش‌آموزان است.

مصوبه های کمیته درس پژوهی و اقدام پژوهی استان

شناسایی افراد توانمند و علاقه‌مند ۳ تا ۵ نفر و تشکیل کارگروه در هر ناحیه و منطقه.

اطلاع‌رسانی با معاونت آموزشی و تکنولوژی آموزشی نواحی و مناطق جهت جلب همکاری.

ارسال بخشنامه به مدارس و برگزاری کارگاه‌های مربوطه.

اجرای طرح توسط افراد منتخب و علاقه‌مند. تهیه و ارسال گزارش کار از ابتدا تا انتها به مدیر گروه کمیته استان.

مسئله درس پژوهی از دو منبع اصلی استخراج می‌شود

- دشواری‌های تدریس که معلمان با آن مواجه هستند.
- دشواری‌های یادگیری که دانش‌آموزان با آن رو در رویند.